

Maart 2013

IN DIT NUMMER

P2 ► Toekomst AOW en pensioen

Dit jaar is de verhoging van de AOW-leeftijd begonnen. Ook de pensioenregelingen zullen moeten worden aangepast om de oudedagsvoorziening betaalbaar te houden. Wat is er al besloten en wat zit er nog in het vat? Een overzicht.

P3 ► Langer door uit vrije wil

'Stoppen op 65? Ik moest er niet aan denken,' zegt apothekemedewerkster Gonny Spaans. We spraken met haar en haar werkgever.

P4 ► Dansen, dansen, dansen

Ze begon op haar 16e te werken in een apotheek en van haar eerstverdiende geld nam ze balletles. De apotheek heeft ze inmiddels vaarwel gezegd, maar dansen doet ze op haar 71ste nog steeds. Het verhaal van Lineke Thomas.

Goede beleggingsresultaten

In april moeten ongeveer 70 pensioenfondsen overgaan tot het verlagen van de pensioenen. Die uitzonderlijke maatregel treft heel veel werkenden en gepensioneerden in Nederland. Bij PMA hoeven de pensioenen op dit moment niet verlaagd te worden. Ook ons fonds heeft last van de crisis, maar we staan er toch wat beter voor.

Eind 2012 was de dekkinggraad van PMA 109%. Dat betekent dat iedere euro pensioen gedekt is door 1,09 euro aan vermogen. Daarmee zitten we boven de ondergrens van 105% die de wet voorschrijft. Begin 2012 was onze dekkinggraad nog iets minder dan 100%. We hebben een goed jaar achter de rug. Ondanks de financiële crisis deden onze beleggingen het uitstekend: we behaalden een rendement van 14,8%.

Een dekkinggraad van 109% betekent dat het fonds ruimschoots aan de financiële verplichtingen kan voldoen. We moeten wel nog grotere buffers opbouwen om tegenslagen op te kunnen vangen. Pas bij een dekkinggraad van 126% voldoen we aan alle vereisten. Er was eind 2012 geen ruimte om de pensioenen te indexeren. Overigens zijn in 2012 ook de lonen in de apotheek niet gestegen, dus ook daarom was indexatie niet aan de orde. Het premiepercentage blijft ook gelijk.

Gepensioneerden hebben gemerkt dat hun netto pensioenuitkering dit jaar lager uitvalt dan vorig jaar. Dat komt doordat zij van hun bruto pensioen meer moeten afdragen aan de belastingdienst. Het is dus een gevolg van overheidsmaatregelen. ◀

6 vragen over PMA en de crisis

De laatste jaren hebben de pensioenfondsen het moeilijk. Door de crisis staan de dekkinggraden onder druk.

Heeft PMA tijdens de crisis veel geld verloren?

Nee, de dekkinggraad van PMA is niet gedaald door verliezen op de beleggingen. In 2008 is de waarde van onze beleggingen tijdelijk wel fors gedaald (met -24,7%), maar de jaren daarna hebben we gemiddeld juist weer goede rendementen gehaald. In 2009 haalden we 16%, in 2010 9,9%, in 2011 weer een klein verlies van 1,5% en in 2012 een winst van 14,8%. We hebben nu weer meer vermogen dan vóór

de crisis. Goed om te weten: om uw pensioen (inclusief het compenseren van de verwachte loonstijging) te financieren moeten we gemiddeld ongeveer 5,25% rendement per jaar halen. Over de laatste 20 jaar hebben we gemiddeld 6,15% rendement per jaar gehaald.

Dus het is niet waar dat er straks niets meer van mijn pensioen over is?

Nee, dat is inderdaad niet waar. Uw pensioengeld is niet weg en wij kunnen de toegezegde pensioenen nog steeds uitbetalen.

Lees verder op pagina 2 ►

Hoeveel pensioen krijgt u straks?

Ga naar Mijn PMA op www.pma-pensioenen.nl

- Hoeveel heeft u bij PMA gespaard voor uw pensioen?
- Op hoeveel procent van uw salaris kunt u uitkomen?
- Wat is uw bereikbaar pensioen?
- Hoeveel is dat netto (indicatie)?
- Stel uw eigen pensioen samen (eerder met pensioen, deeltijdpensioen, eerst meer en later minder pensioen enzovoort).

Bent u al geregistreerd?

Om toegang te krijgen tot Mijn PMA moet u zich eenmalig registreren. Heeft u dat nog niet gedaan? Vraag dan een inlogcode aan. Stuur daarvoor een e-mail naar info@pma-pensioenen.nl onder vermelding van uw naam en geboortedatum.

Niet voor gepensioneerden

Op mijn PMA vindt u geen informatie over pensioen dat al is ingegaan.

Mijn PMA vindt u op onze website www.pma-pensioenen.nl

Toekomst pensioenen en AOW

Er is veel aan het veranderen in de ouderdagsvoorziening. Nederland moet langer doorwerken om de kosten van de pensioenen en de AOW betaalbaar te houden. De verhoging van de AOW-leeftijd is dit jaar al ingezet. En de komende jaren zullen ook de pensioenregelingen worden aangepast. Wat is de stand van zaken? En welke plannen heeft het kabinet nog in petto?

AOW

Wat is er aan de hand?

Door de vergrijzing lopen de kosten van de AOW snel op. Anders dan bij de pensioenregelingen hebben mensen geen eigen AOW-spaarpot. De uitkering van de AOW'ers wordt betaald uit de AOW-premie van de mensen die nog geen AOW krijgen en uit de belastingen. Als er steeds meer ouderen komen, wordt dat moeilijker.

Wat is er al besloten?

Vorig jaar al kregen mensen niet meer vanaf de eerste dag van de maand waarin ze 65 werden AOW, maar pas vanaf hun 65ste verjaardag. En dit jaar is de AOW-leeftijd echt omhoog gegaan naar 65 jaar plus één maand. Zo gaat het stap voor stap omhoog naar 66 jaar in 2019 en 67 jaar in 2023.

Nog een belangrijke verandering: de AOW-toeslag voor AOW'ers met jongere partners wordt afgeschaft (zie pagina 3).

Wat wil het kabinet nog meer?

Het kabinet wil dat de AOW-leeftijd nog sneller omhoog gaat: naar 66 jaar in 2018 en 67 jaar in 2021. Dit moet nog door de Tweede en Eerste Kamer worden goedgekeurd.

Wilt u meer informatie over de AOW of wilt u weten wat uw AOW-leeftijd wordt? Kijk dan op de website van de Sociale Verzekeringsbank: www.svb.nl.

Pensioenen

Wat is er aan de hand?

Ook de pensioenregelingen zoals die van PMA moeten toekomstbestendig worden gemaakt. We leven steeds langer en dat maakt het pensioen fors duurder. Bovendien zijn pensioenfondsen financieel kwetsbaarder gebleken dan gedacht.

Wat is er al besloten?

De politiek heeft al besloten dat in 2014 de standaard pensioenleeftijd in de regelingen naar 67 jaar moet. Eerder met pensioen gaan blijft wel mogelijk, maar met een lager pensioen. Ook zal de pensioenopbouw lager worden: maximaal 2,15% per jaar in plaats van het huidige maximum van 2,25%.

Deze wijzigingen hebben ook gevolgen voor de PMA-pensioenregeling. Hoe de PMA-regeling wordt aangepast aan de nieuwe wetgeving, wordt nog bepaald. Het is bijvoorbeeld ook mogelijk om een pensioenleeftijd van 65 jaar te handhaven, maar dan wel met een verdere verlaging van het opbouwpercentage.

Wat wil het kabinet nog meer?

Het kabinet wil de maximale opbouw nog verder beperken naar 1,75% per jaar. Als iemand veertig jaar zou werken kan bij dat opbouwpercentage maximaal 70% van de gemiddelde pensioengrondslag worden opgebouwd. Nu is dat nog 90%. Daarnaast wil het kabinet dat er over salaris boven 100.000 euro niet meer fiscaal voordelig pensioen kan worden opgebouwd.

Het kabinet heeft ook plannen voor de financiële gang van zaken bij pensioenfondsen. Die zouden in 2015 moeten ingaan. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over het duidelijk maken van bij wie de financiële risico's liggen (wie betaalt de rekening als er tekorten zijn?) en over de aard van de pensioenregeling en de indexatie van de pensioenen.

Wie beslist er over de pensioenen?

De politiek bepaalt de wettelijke voorwaarden waaraan de pensioenregelingen moeten voldoen. Daarbinnen maken de cao-partijen afspraken over de inhoud van de pensioenregelingen. Het pensioenfonds vertaalt de afspraken naar een nieuwe pensioenregeling.

We houden u op de hoogte van de ontwikkelingen.

► Vervolg van pagina 1

Wel hebben we de afgelopen jaren uw pensioen niet steeds volledig kunnen verhogen (indexeren), waardoor uw pensioen een achterstand in koopkracht heeft opgelopen. We blijven ernaar streven om dat in betere tijden weer in te lopen. Verder werken we er in de pensioensector (samen met de politiek en de sociale partners) hard aan om de pensioenregelingen zo aan te passen dat ze ook in de toekomst betaalbaar blijven.

Waarom is de dekkingsgraad de laatste jaren zo onder druk komen te staan?

Dat heeft twee oorzaken. De eerste: mensen leven nog langer dan eerder verwacht. Dat betekent dat we de pensioenen langer dan verwacht moeten uitbetalen. De afgelopen jaren hebben we daar veel geld voor opzij moeten zetten. De tweede oorzaak is de lage rente. Bij een lage rente moeten we meer geld reserveren voor de pensioenen. Waarom? Omdat we er volgens de verplichte rekenregels vanuit moeten gaan dat ons pensioenvermogen vanaf nu met niet meer dan deze lage rente aangroeit (ook al halen we in werkelijkheid een hoger rendement). Volgens die rekenwijze hebben we nu dus meer geld nodig om straks op hetzelfde pensioen uit te komen. Als de rente eind 2012 1% hoger was geweest, dan was onze dekkingsgraad niet 109% geweest maar 128%.

Maken pensioenfondsen niet te veel kosten?

We letten scherp op onze kosten en zijn daar ook open en eerlijk over. Onze kosten zijn aanzienlijk lager dan die van verzekeraars. PMA hoeft geen winst te maken, heeft geen aandeelhouders en hoeft geen klanten te werven. Ons

bestuur bestaat uit mensen die betrokken zijn bij onze branche. Zij krijgen bescheiden vergoedingen voor hun werkzaamheden. Ook de kosten van de uitvoering van de pensioenregeling worden nauwlettend in de gaten gehouden en vergeleken met andere pensioenfondsen. Veel aandacht in de media krijgen de kosten voor vermogensbeheer, de beleggingskosten dus. We doen er alles aan om die kosten transparant te maken en zo laag mogelijk te houden. Overigens: als wij een rendement publiceren, dan zijn de kosten van vermogensbeheerders (de externe partijen die voor ons een deel van ons vermogen beleggen) daar al vanaf. De 14,8% rendement die we in 2012 haalden, is dus netto rendement.

Hoe belegt PMA mijn pensioengeld? Waarom worden er risico's genomen en zijn die niet te groot?

We beleggen uw pensioengeld omdat we er voldoende rendement op moeten halen. Dat zorgt ervoor dat uw pensioen betaalbaar blijft. Als we uw geld op een bank zouden zetten, dan halen we zeker onvoldoende rendement. Aan beleggen kleven altijd risico's. Maar wij doen er alles aan om die beheersbaar te houden en we accepteren geen risico's die ons fonds niet kan dragen. Hoe zorgen we daarvoor? Vooral door het vermogen te spreiden over verschillende soorten beleggingen. We steken lang niet alles in aandelen, maar ook in obligaties en onroerend goed. Ook spreiden we over verschillende landen en sectoren. In ons voordeel werkt dat we voor de lange termijn beleggen: we hebben daardoor de tijd om tijdelijke waardedalingen van de beleggingen uit te zitten. Onze vermogensbeheerders volgen de ontwikkelingen op de

markt natuurlijk op de voet. Waar worden de risico's te groot, waar liggen juist kansen? De laatste jaren is de aandacht voor risicobeheersing sterk toegenomen. Dat is ook nodig, want de onzekerheid op de financiële markten is ook gegroeid. Zo zijn bijvoorbeeld staatsobligaties sinds de eurocrisis niet meer vanzelfsprekend een veilige belegging.

Is er in deze moeilijke tijd nog wel oog voor duurzaam beleggen?

Jazeker, dat vinden wij bij PMA erg belangrijk. We willen niet alleen een goed rendement, maar hebben bij de beleggingen ook oog voor mens en milieu. Die twee zaken kunnen overigens prima hand in hand met elkaar gaan. In onze gesprekken met vermogensbeheerders staat maatschappelijk verantwoord beleggen altijd op de agenda. De vermogensbeheerders moeten ons overtuigen dat ze bij het beleggen van ons geld op dat punt aan onze normen voldoen. Maatschappelijk verantwoord beleggen gaat wat ons betreft verder dan niet beleggen in bedrijven die controversiële wapens maken of die van kinderarbeid gebruik maken. We blijven nadenken hoe we het pensioengeld kunnen inzetten voor een betere wereld en een beter milieu, met behoud van het rendement dat we nodig hebben. Zo beleggen we bijvoorbeeld in een duurzaam fonds voor schone energie en in microkredieten die mensen in derdewereldlanden in staat stellen een eigen bedrijf te beginnen.

Meer informatie over onze financiële situatie en ons beleggingsbeleid vindt u op www.pma-pensioenen.nl.

AOW-gat

Heeft u een tijdelijk pensioen van PMA dat stopt als u 65 wordt? Dan krijgt u op dat moment te maken met een tijdelijk gat in uw inkomen omdat uw AOW pas later ingaat. In dat geval kunt u mogelijk gebruik maken van een regeling van de overheid.

AOW-partnertoeslag verdwijnt

Op 1 januari 2015 wordt de partnertoeslag van de AOW afgeschaft. Tot nu toe krijgen AOW-ers met een partner jonger dan de AOW-leeftijd onder bepaalde voorwaarden een toeslag op hun AOW. Die toeslag verdwijnt in 2015 voor nieuwe AOW'ers. Wie de toeslag al krijgt, blijft hem houden tot zijn of haar partner zelf AOW krijgt.

De AOW-partnertoeslag is overigens al sinds 2011 lager voor AOW'ers met een gezinsinkomen van meer dan € 30.000. Het kabinet wil vanaf 1 juli 2014 de partnertoeslag afschaffen voor AOW'ers met een gezinsinkomen boven € 50.000.

Kabinetsplan: Anw fors beperken

Het kabinet wil per 1 juli 2014 voor nieuwe gevallen de duur van de Anw-uitkering beperken tot 1 jaar. De Anw is het nabestaandenpensioen van de overheid, bedoeld voor achterblijvende partners jonger dan 65 jaar die kinderen tot 18 jaar verzorgen en geen of weinig eigen inkomen hebben. Voor wie nu al een Anw-uitkering heeft, verandert er niets. Wat deze verandering gaat betekenen voor de Anw-hiaatverzekering van PMA is nog niet bekend. We houden u op de hoogte.

Meer informatie op www.svb.nl

Spreekuur op locatie: waar zijn we dit jaar?

Ook dit jaar trekt PMA weer met spreekuren door het land. U kunt daar met een van onze medewerkers uw pensioensituatie doorspreken en al uw vragen stellen. In **maart/april** zijn we in Alkmaar, Dordrecht en Asten. En in **oktober/november** in Leidschendam, Utrecht en Eindhoven. PMA-deelnemers uit de desbetreffende regio sturen wij een uitnodiging voor de spreekuren. U kunt zich ook zelf aanmelden. Stuur een mailtje naar pensioen@pma-pensioenen.nl. U bent van harte welkom!

LANGER DOOR

‘Doodzonde als iemand op zijn 65ste moet stoppen’

Wij Nederlanders moeten langer doorwerken. De AOW-leeftijd zal geleidelijk stijgen naar 67 jaar. Maar er zijn ook mensen die nu al langer doorwerken. Gonny Spaans bijvoorbeeld. Ze is nu 66 en werkt nog steeds 16 uur per week in de Utrechtse Lombok Apotheek. We spraken met haar en haar werkgever.

De apothekersassistente

Gonny Spaans

‘Ik kreeg vaak vragen van mensen om me heen: hoe lang moet jij nou nog? Moeten! Alsof werken niet leuk is. Voor mij is 65 jaar geen grens. Ik vond en vind het nog steeds leuk in de apotheek. Het gaat me ook niet om het geld. Ik kan leven van mijn pensioen en dat van mijn overleden man. Dat ik hier ook verdien, maakt het mogelijk wat extra dingen te doen. Het gaat me echt om de voldoening die dit werk me nog steeds geeft. Als je als oudere thuis gaat zitten, heb je vaak alleen nog maar andere ouderen om je heen en vormen je kinderen de enige band met de rest van de maatschappij. Ik sta er hier nog midden in.’

‘Mijn werk is de laatste jaren wel veranderd. Ik ben een dagje minder gaan werken. En ik sta niet meer achter de balie. Ik ben meer en meer P&O-zaken gaan doen, zoals het inroosteren, het op elkaar afstemmen van vakanties en vrije dagen en dat soort dingen. Daarnaast schoon ik de halerskast. Waarom is dit medicijn bijvoorbeeld al twee weken niet opgehaald? Als persoonlijke taak heb ik daarnaast het beheer over bijzondere weekverstrekingen, zoals aan methadonpatiënten.’

‘Of het werken me zwaarder valt? Nee, niet echt. Ik voel me fit en heb een goede conditie. Baliewerk doe ik liever niet meer. Niet omdat het fysiek te zwaar is, maar omdat het mij te hectisch is. Dat kunnen jongeren beter, denk ik. Ook op de automatisering van de recept-afhandeling ben ik een beetje afgehaakt. Voor de rest voel ik me nog heel erg thuis in de apotheek.’

‘Ik heb nog geen idee hoe lang ik wil doorgaan. Er moet wel zinnig werk voor me zijn. Ik moet iets kunnen toevoegen aan het team. Ach, het zit denk ik in de genen: mijn oudere zus van 80 werkt nog, en ook mijn broer is op zijn 60ste, na een leven als bakker, nog een cd-winkel begonnen. Hij is nu 82 en fietst er nog elke dag naar toe.’

Op de foto: Gonny Spaans en Richard Schepman in de prachtige Lombok Apotheek. De apotheek is gevestigd in een monumentaal pand uit 1904 en maakt deel uit van het Gezondheidscentrum Lombok in een Utrechtse multiculturele wijk. Het team bestaat uit 3 apothekers, 9 assistenten en 2 administratief medewerkers.

De werkgever

Richard Schepman

‘Ik vind het doodzonde als iemand zou moeten stoppen alleen maar omdat hij of zij 65 is. Daarmee gaat veel kennis en kunde verloren. Ik wist dat Gonny nog prettig aan het werken was en dat ze werk deed dat ook goed bij haar paste. Ik was erg blij dat ze wilde blijven. Gonny is echt van toegevoegde waarde in onze apotheek. Met name het werk dat ze doet met inroosteren is voor ons heel belangrijk. Ze kent iedereen, en geniet het vertrouwen van de assistentes, die met haar ook privé-zaken delen. Hierdoor kan er vaak maatwerk in de roostering worden geregeld. Dat is goud waard.’

‘Het is ook voor de diversiteit in ons team heel goed om er een senior bij te hebben. Ouderen kunnen vaak wat beter relativeren. Soms komt Gonny ook even naar de balie om dingen op te lossen. En voor mij als apotheker is het ook goed om met een ervaren sparringpartner over mijn ideeën te kunnen praten.’

‘Gonny heeft vanwege haar leeftijd wel in bepaalde opzichten een uitzonderingspositie in ons team. Ze hoeft bepaalde dingen niet meer te doen en is ook vrijer in haar urenindeling. Er wordt wel gezegd: je moet niet met twee maten meten. Maar ik vind dat je het lef moet hebben dat juist wel te doen. Dat moet je natuurlijk wel uit kunnen leggen aan de anderen. Ik kijk erg naar competenties: wie kan wat het beste en hoe kunnen we dat inzetten voor onze apotheek? Er zijn meer medewerkers hier die zo hun eigen taken hebben. Dat kan ook omdat dit een grotere apotheek is.’

‘Ik heb met Gonny wel afspraken gemaakt over haar salaris. Ze verdient niet meer hetzelfde als voorheen. En ik heb ook gezegd: we doen het zolang ik echt werk voor je heb en je dus echt wat toevoegt. We bekijken dat ieder halfjaar. Of ik zelf langer door wil werken? Ik heb er op zich geen problemen mee om tot 67 door te gaan. Misschien niet al die tijd als beherend apotheker, want mogelijk sta ik op een bepaald moment de ontwikkeling van de apotheek wel in de weg. Misschien moet ik dan wel kijken of ik mijn kennis en kunde niet op een andere manier kan inzetten.’ ◀

‘Leer jij nou maar gewoon een vak, zei mijn vader’

Op haar zestiende begon Lineke Thomas te werken in de apotheek en startte ze ook met balletles. In de apotheek ging ze door tot ze bijna 66 was. Dansen doet ze nu op haar 71ste nog steeds.

‘Ik ben in de oorlog geboren, in 1942, in Vlaardingen. Mijn vader werkte bij de marechaussee. Hij moest bij de Nieuwe Waterweg binnenkomende schepen controleren op smokkel. Maar toen hij weigerde een loyaliteitsverklaring met de Duitsers te tekenen, werden we ‘verbannen’ naar een uithoek van Zeeuws-Vlaanderen. Het was alsof ze voelden dat we het daar moeilijk zouden krijgen. Nou, dat is gebeurd. In 1944 is daar vreselijk gevochten, toen de Canadezen ons probeerden te bevrijden. Tot drie keer toe is een huis waarin we woonden in puin geschoten. Mijn ouders waren alles kwijt. Uit die tijd heb ik brieven die mijn ouders aan familie stuurden. Die heb ik later teruggekregen. In een van die brieven schrijft mijn moeder dat ik zo’n vrolijk kind ben. Ik was toen tien maanden. “Als ze maar even muziek hoort,” schrijft ze, “dan danst ze de hele box rond.” Mooi he? Ik kan mijn benen nog steeds niet stil houden als ik muziek hoor.’

Sissi

‘Ik ben pas echt op balletles gegaan toen ik 16 was. We woonden in Almelo. Ik was op de ULO goed in scheikunde en toen ik een vak moest kiezen, zeiden ze: waarom word je niet apothekersassistente? Ik ben die opleiding gaan doen. Dat deed je toen nog in de apotheek. Voor mij was dat apotheek Dam Backer in Almelo. Je kreeg theorieles van de apotheker en de praktijk leerde je al doende. Ik ging toen meteen een beetje geld verdienen. Ik dacht: daar ga ik balletles van nemen. Dat wilde ik al een tijd heel graag. Op mijn veertiende had ik de Sissi-films gezien, met Romy Schneider. Daar komen ook balletten in voor. Zoiets

moois had ik nog nooit gezien. Op de balletschool in Almelo ging ik heel snel vooruit. Na twee jaar kwam er een soort talentenscout van een bekende balletschool in Haarlem, en die nodigde mij uit om daar te komen. Maar mijn vader vond dat maar niks. Leer jij nou maar gewoon een vak, zei hij. Achteraf ben ik er wel blij om. Ballet op topniveau is maar voor weinigen weggelegd, en je leeft dan ook wel in een heel apart wereldje.’

Lady's class

‘Ik ben natuurlijk wel blijven dansen. Overal waar ik gewoond heb, zocht ik snel een balletschool. Nu zit ik bij een balletschool in Amersfoort. Onze groep heet de Lady's Class, zo'n vijftien vrouwen op zekere leeftijd. Tegenwoordig ben ik de oudste. Velen van ons zitten er al vele jaren bij. We kennen elkaar dan ook heel goed en het is erg gezellig. Elke donderdag oefenen we, op de zolder van een prachtig middeleeuws pand in Amersfoort. We hebben vaak opgetreden, al is de laatste keer al weer een tijdje geleden. Dat was in 2004, toen we De kleine prins opvoerden. Wat mijn mooiste herinnering is aan mijn balletverleden? Ach, weet je, het klinkt misschien heel gek, maar voor mij is elke donderdagavond een hoogtepunt. Dat dansen vind ik gewoon heerlijk.’

Pacemaker

‘Of ballet nog gaat als je de 70 gepasseerd bent? Jawel hoor. Ik ben nog steeds lenig genoeg en kan ook nog pirouetten draaien over het hele podium. En daar krijg ik nog steeds applaus voor. Laatst zei een collega nog: “Wat

Het pensioen van Lineke Thomas

‘Veel pensioenfondsen moeten de pensioenen verlagen. Dat is niet makkelijk voor ouderen. Gelukkig is dat bij PMA niet nodig, maar wij krijgen nu ook geen indexatie. Daarnaast merk je ook dat wij ouderen meer belasting zijn gaan betalen, waardoor je minder pensioen overhoudt. Toen ik met pensioen ging, vertelde een vriendin mij dat zij ervoor gekozen had eerst wat meer pensioen te krijgen in ruil voor later minder. Moet je ook doen, zei ze. Dat heb ik toen inderdaad gedaan. Voor mij breekt nu de periode van minder pensioen aan. Ach, ik heb bij PMA maar een klein pensioen, dus veel scheelt het niet. Gelukkig heeft mijn man een goed pensioen, anders zou het lastig worden.’ ◀

Lineke Thomas-Van Vliet (71) begon in 1960 te werken bij apotheek Dam Backer in Almelo. Daarna heeft ze haar drogisterijdiploma gehaald en tien jaar in drogisterijen gewerkt, waarvan een aantal jaren als filiaalhoudster. Van 1971 tot haar pensionering eind 2007 werkte ze aan de balie in Apotheek Jansen in Amersfoort.

dans jij toch prachtig.” Ik denk er ook niet aan om te stoppen. Kort na mijn pensionering heb ik wat gezondheidsproblemen gekregen. Ik was heel snel moe. Mijn hart bleek niet goed te functioneren. Ik heb nu een pacemaker. Ik heb ook last van COPD. Ik ben soms kortademig. Maar kom op zeg, we doen het ermee. Als we lang door de zaal dansen, sla ik wel eens een rondje over. Ik merk ook dat de choreografie wat lastiger te onthouden wordt. Vroeger had ik daar geen moeite mee.’

Clique Panique

‘Naast mijn vaste balletavond heb ik nog een wekelijks uitje. Ik speel al 27 jaar dwarsfluit in een salonorkest. Dat is ontstaan op de muziekschool, waar ik tegelijk met mijn dochttertje fluitles had. We hebben toen met een aantal oudere leerlingen en docenten een orkestje opgericht. De samenstelling is wel wat veranderd, maar er zitten nog steeds mensen van het eerste uur in, waaronder ik dus. Het orkest heet Clique Panique, naar de gemoedstoestand waarin we in het begin tijdens onze optredens verkeerden. Dat is nu wel over. We treden nog steeds vaak op, meestal in bejaardentehuizen.’

Alzheimer

‘Sinds drie jaar heeft mijn man Alzheimer. Dat heeft ons leven wel veranderd. Ik kan hem moeilijk meer alleen laten. Mijn vaste balletavond gaat nog wel, dan gaat hij tv kijken. Tot vier jaar terug maakten we nog flinke trektochten door Europa met de caravan. Dat kan niet meer. We moeten nu vakanties zo organiseren dat ik mensen erbij heb op wie ik kan terugvallen. We zetten van april tot oktober de caravan op een mooie plek bij Weerselo, waar ik in mijn jeugd gewoond heb. Dan maken we samen fietstochten door mijn geliefde Twente. Daar genieten we samen nog enorm van. Vorig jaar hebben we 2000 kilometer gefietst. Al speel ik wel een beetje vals: ik heb een elektrische fiets, dus die kilometers heb ik gereden op twee batterijen. Eén in mijn fiets en één in mijn hart.’

OPROEP

De redactie van dit blad zoekt contact met apothekersmedewerkers, gepensioneerd of niet, met een vrijetijdsbesteding waarover ze in dit blad willen vertellen. Neem contact op met Roland Asberg van de redactie van dit blad, telefoon 020-6255295 of stuur een mailtje naar roland@A-vier.nl.

Tekst | productie: A-vier Communicatie, Ontwerp | layout: DATBureau